

УДК 351:316.77:316.3

Серга Т. О.

канд. соц. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

МІЖСЕКТОРАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА КОМУНІКАЦІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Взаємодія та комунікації органів влади та громади є ключовим чинником ефективного функціонування демократичного суспільства, що базується на принципах відкритості, підзвітності та участі громадян у процесах прийняття рішень. У сучасних умовах децентралізації та трансформації публічного управління особливого значення набуває міжсекторна взаємодія, яка передбачає консолідацію зусиль державного, громадського та приватного секторів задля досягнення суспільно значущих цілей. Саме через ефективні комунікації формується довіра між владою та громадою, що є необхідною умовою сталого розвитку територій і підвищення якості життя населення.

Поняття «міжсекторальне партнерство» у науковому та практичному дискурсі розглядається як форма співпраці між різними секторами суспільства – державним, громадським (третім сектором) та бізнесом – на засадах рівноправності, взаємної вигоди, спільної відповідальності та

узгодження інтересів [1]. Таке партнерство передбачає об'єднання ресурсів, знань, компетенцій і можливостей кожного із секторів для вирішення комплексних соціальних проблем, які не можуть бути ефективно подолані зусиллями лише однієї сторони. У межах міжсекторального партнерства формується нова модель управління, що відходить від ієрархічних структур до мережових форм взаємодії, де важливу роль відіграє горизонтальна комунікація, діалог і спільне прийняття рішень. Важливою характеристикою такого партнерства є інституціоналізація взаємодії, що проявляється у створенні дорадчих органів, громадських рад, платформ для діалогу, а також у впровадженні механізмів участі громадян, таких як громадські слухання, електронні петиції, бюджети участі тощо [2].

Держава у системі міжсекторального партнерства виступає не лише як регулятор і носій владних повноважень, але й як соціальний партнер, який забезпечує нормативно-правову базу для взаємодії, створює умови для розвитку громадянського суспільства та сприяє залученню громадян до процесів управління. Як соціальний партнер держава бере на себе відповідальність за формування політик, орієнтованих на потреби населення, забезпечення соціальної справедливості, підтримку вразливих груп і розвиток соціальної інфраструктури. Водночас держава повинна демонструвати готовність до відкритого діалогу, врахування громадської думки та співпраці з недержавними організаціями. Це передбачає зміну управлінської парадигми – від адміністративно-командної до партнерської, де ключовими стають принципи прозорості, підзвітності, ефективної комунікації та взаємної довіри [3-5]. Особливу роль у цьому контексті відіграють комунікації, які виступають не лише як інструмент інформування, але й як засіб взаємодії, координації та узгодження інтересів. Ефективна комунікація між органами влади та громадою передбачає двосторонній процес обміну інформацією, де громадяни мають можливість не лише отримувати інформацію про діяльність влади, але й впливати на прийняття рішень, висловлювати свої потреби, пропозиції та зауваження. Це вимагає від органів влади використання сучасних комунікаційних технологій, зокрема цифрових платформ, соціальних мереж, електронного врядування, що забезпечують доступність інформації та зручність взаємодії. Водночас важливим залишається розвиток традиційних форм комунікації, таких як громадські зустрічі, консультації, публічні обговорення, які сприяють формуванню довіри та залученню громадян до активної участі у житті громади.

Громадянське суспільство у свою чергу виступає активним учасником процесів взаємодії з інститутами влади, виконуючи функції представництва інтересів різних соціальних груп, контролю за діяльністю влади, а також ініціювання соціальних змін. Організації громадянського суспільства, зокрема громадські об'єднання, благодійні фонди, професійні асоціації,

волонтерські рухи, є важливими партнерами держави у вирішенні соціальних проблем, реалізації соціальних програм і наданні послуг. Взаємодія між громадянським суспільством та органами влади може набувати різних форм – від консультативної участі до спільної реалізації проєктів і програм. При цьому важливою умовою ефективності такої взаємодії є інституційна спроможність громадських організацій, їхня незалежність, прозорість діяльності та здатність до професійної комунікації [4].

Комунікації між громадянським суспільством і владою мають будуватися на принципах відкритості, взаємоповаги, довіри та відповідальності. Важливим аспектом є забезпечення доступу до публічної інформації, що дозволяє громадянам здійснювати контроль за діяльністю органів влади та брати участь у формуванні політик. Водночас необхідно враховувати, що ефективна комунікація потребує не лише технічних інструментів, але й розвитку комунікативної культури як серед представників влади, так і серед громадян. Це включає вміння вести діалог, аргументовано висловлювати свою позицію, слухати інших та знаходити компроміси.

У сучасних умовах особливого значення набуває розвиток електронного врядування як інструменту покращення комунікації між владою та громадою. Цифрові сервіси дозволяють підвищити прозорість діяльності органів влади, спростити доступ до адміністративних послуг, забезпечити оперативний зворотний зв'язок та розширити можливості участі громадян у прийнятті рішень. Водночас цифровізація комунікацій ставить нові виклики, пов'язані з необхідністю забезпечення цифрової грамотності населення, захисту персональних даних та подолання цифрової нерівності [5].

Таким чином, взаємодія та комунікації органів влади та громади передбачає інтеграцію зусиль різних секторів суспільства, розвиток партнерських відносин та формування ефективних механізмів участі громадян. Міжсекторальне партнерство виступає важливим інструментом вирішення соціальних проблем і досягнення сталого розвитку, держава – ключовим соціальним партнером, який забезпечує умови для взаємодії, а громадянське суспільство – активним учасником і ініціатором змін. Ефективні комунікації є основою цієї взаємодії, оскільки саме через них відбувається узгодження інтересів, формування довіри та забезпечення участі громадян у процесах управління. У перспективі подальший розвиток взаємодії між владою та громадою має ґрунтуватися на впровадженні інноваційних підходів до комунікації, зміцненні інституційної спроможності всіх учасників процесу та формуванні культури партнерства як невід'ємної складової демократичного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Повалій Т. Л. Соціальне партнерство та професійні комунікації в роботі менеджера соціокультурної діяльності : навчальний посібник / Т. Л. Повалій, О. П. Бойко. Суми : Сумський державний університет, 2021. 241 с.
2. Харченко Т. Р. Розвиток міжсекторної співпраці в ініціативних проєктах. *Публічне управління : концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2025. № 11. С. 153-160. URL: <https://pa.journal.in.ua/index.php/pa/article/view/209> (дата звернення: 04.04.2026).
3. Ковальчук О. В. Міжсекторне партнерство як засіб підвищення ефективності публічного адміністрування. *Наукові записки УКУ*. 2023. № 5. С. 12-22. URL: <https://er.ucu.edu.ua/items/f6079ada-0151-4671-8a69-a0c223f2c8ad> (дата звернення: 03.04.2026).
4. Бойко О. М. Механізм партнерства як чинник посилення ефективності публічного управління. *Публічне управління та регіональний розвиток*. 2021. № 12. URL: <https://uran.oridu.odessa.ua/article/view/229148> (дата звернення: 05.04.2026).
5. Лисюк І. Є. Публічне управління : партнерство та етика взаємодії. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. Одеса : ОНУА, 2018. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/41994546-3473-46a6-b485-04cf765eaf98> (дата звернення: 04.04.2026).